

Leyla Yılmaz-Kemal Tuzcu, *Antalya'da Türk Dönemi Kitabeleri*, SOTA Türkistan ve Azerbaycan Araştırma Merkezi, Haarlem 2010, 273 s., 1 harita.

Kitâbeler (epigrafik kaynaklar), verdikleri kesin ve sıhhatli bilgiler sayesinde tarih araştırmalarında mutlaka kullanılması gereken önemli kaynaklardır. Tarihin canlı kaynaklarından olan bu eserler, çoğu zaman kronik ve hatırat gibi tarihî kaynaklardan daha güvenilirlerdir. Kitâbeler kullanılmadan yapılan tarih araştırmalarında mutlaka önemli eksiklikler görülür. Avrupâda, kitâbelerin önemi daha XVII. yüzyılın sonlarında anlaşılmış ve ilk araştırmalar da bu dönemde başlamıştır. Çalışmaların artmasının tabii bir neticesi olarak epigrafi, XIX. yüzyıldan itibaren müstakil bir bilim dalı olarak gelişmiştir. İşlâmî kitâbeler üzerine ilk ciddi çalışmanın XX. yüzyılın başlarında İsviçreli şarkiyatçı Max van Berchem tarafından yapıldığı bilinmektedir. Türkiye'de ise ilk çalışmalar, XIX. yüzyılın sonlarında başlamış ve Halil Edhem Eldem, bu çalışmaların öncüsü olmuştur.

Bugün Türk-İşlâm kitâbelerinin tamamının neşredildiği bir korpus (*corpus*) bulunmamaktadır. Bugüne kadar yapılan çalışmalar genellikle ya bir devletin muayyen bir dönemine ait kitâbeler ya bir/birkaç coğrafyaya ait kitâbeler ya da bir şehre ait kitâbeler olup tam bir korpus niteliğinde değildir. Anadolu coğrafyası Ortaçağ'da çok zengin bir epigrafi geleneğine sahip olmasına rağmen, bugüne kadar yapılan çalışmalar maalesef yetersiz kalmaktadır.

Burada ele alacağımız çalışma, Antalya şehir merkezinin Selçuklu, Beylikler ve Osmanlı dönemi kitâbelerini ele alan bir eserdir. Leyla Yılmaz ve Kemal Tuzcu tarafından hazırlanan Antalya şehir merkezine ait toplam 112 kitâbenin ele alındığı çalışmada, her kitâbenin Arapçası, transkripsiyonu, Türkçesi ve fotoğrafı (kayıp olan bazı kitâbelerin fotoğrafları hariç) verilmektedir. Ayrıca kitâbelerle ilgili daha önce yapılan çalışmalarda yer alan hatalar yahut eksik okumalar da verilerek bir değerlendirme yapılmaktadır.

Kitap, Mehmet Tütüncü tarafından yazılmış bir "Sunuş" (s. 6) ile başlamakta, "İçindekiler" (s. 7-8) ve "Giriş" (s. 9-12) kısımları ile devam etmektedir. İki ana bölüme ayrılan çalışmanın, birinci bölümünü "Sur Kitâbeleri" (s. 13-166), ikinci bölümünü ise "Yapı Kitâbeleri" (s. 167-263)

oluşturmaktadır. “Bibliyografya” (s. 265-268), “Dizin” (s. 269-273) ve kitabın en sonunda yer alan “Antalya İmar Plânı ve Surlar Haritası” ile çalışma tamamlanmaktadır.

Çalışmanın “Giriş” kısmında, tarihsel açıdan kitâbelerin kaynak değeri ve Antalya kitâbelerinin önemi, çalışmanın muhtevası ve bugüne kadar Antalya kitâbeleri üzerine yapılan çalışmalar üzerinde durulmaktadır. Yine burada yazarlar haklı olarak bugüne kadar Antalya kitâbelerinin tamamının bir çalışmada yayımlanmadığı üzerinde de durmaktadırlar. Antalya şehir merkezinde bulunan kitâbeler ele alınmakla birlikte, mezar taşları -birkaç istisna hariç- çalışma dışı bırakılmıştır. Bugün yerinde bulunan (*in-situ*) kitâbelerin yanısıra kayıp olan ve varlıkları daha önce yapılmış olan çalışmalardan veya müze fişlerinden tespit edilenler ile müzeye kaldırılmış olan kitâbeler de çalışmada yer almaktadır.

Çalışma sırasında yazarlar, Kaleiçi’ndeki Sur sisteminde bulunan kitâbeleri, surlara verdikleri isimler üzerinden anlatmaktadırlar. Çalışmada, çok az bir kısmı günümüze ulaşan şehri karadan ve denizden kesintisiz olarak kuşattığı bilinen iç sura “1 numaralı sur” (s. 21), Kale Kapısı’ndan başlayarak Kırkmerdivenler’e kadar devam eden sura “2 numaralı sur” (s. 47) ve Kaleiçi’nin doğusunda, İmaret Kapısı’ndan başlayıp Paşa Camii sokakta devam eden ve Balık Pazarı Kapısı’nda dönüş yaparak Hıdırlık Sokağı’nın sonunda denize kavuşan sura “3 numaralı sur” (s. 123) isimleri verilmektedir. 1 numaralı sur hattına ait Selçuklulardan I. ‘Alâ’ud-dîn Keykubâd, II. Giyâsu’d-dîn Keyhusrev ve II. ‘İzzu’d-dîn Keykâvus ile Osmanlılardan II. Mahmud dönemlerine ait kitâbeler bulunurken, 2 numaralı sur hattına ait I. ‘İzzu’d-dîn Keykâvus dönemi -büyük bir kısmı fetih-nâme kitâbesi- ve 3 numaralı sur hattına ait I. ‘Alâ’ud-dîn Keykubâd dönemi kitâbeleri bulunmaktadır.

“Sur Kitâbeleri” isimli birinci bölümde “Selçuklu Dönemi Kitâbeleri Eşliğinde 13. yüzyılda Antalya” başlığı altında, Antalya’nın tarihi kısaca ele alınmakta ve devamında Selçuklu döneminden kalan kitâbeler çerçevesinde XIII. yüzyılda Antalya şehrinin durumu anlatılmaktadır. Burada “I Numaralı Sur Kitâbeleri” başlığı altında 7 kitâbe, “II Numaralı Sur Kitâbeleri (I. İzzeddin Keykâvus Dönemi)” başlığı altında 45 kitâbe, “Kitâbelerde Antalya Fetihnamesi ve Fetihname Metni” başlığı altında fetih-nâme metninin sıralı olarak Türkçe tercümesi ve değerlendirmesi, “III Numaralı Sur Kitâbeleri (I. Alâeddin Keykubâd Dönemi)” başlığı altında ise 13 kitâbe ele alınmaktadır.

“Yapı Kitâbeleri” isimli ikinci bölüm “Selçuklu Dönemi Kitâbeleri (SK)”, “Beylikler Dönemi Kitâbeleri (BK)” ve “Osmanlı Dönemi Kitâbeleri (OK)” şeklinde üç alt başlıktan oluşmaktadır. Ayrıca burada ayrı ayrı yapıların kitâbeleri ele alındığından kronolojik bir esasa göre verilmektedir. Çalışmada Selçuklu döneminden fetih-nâmeler dışında 9 kitâbe daha tespit edilmiş olup bunlardan biri Antalya Müzesi’nde bulunan (no. 153) bir mezar taşı kitâbesidir. Beylikler Dönemi Antalyasından günümüze ulaşan 2 kitâbe tespit edilmiştir. Yine Osmanlı dönemine ait 36 kitâbe neşredilmiştir. Bunlardan 22 kitâbe bugün *in-situ* durumdadır. 7 kitâbe Antalya Müzesi’nde bulunurken, diğer 7 kitâbe müze fişlerinden tespit edilmiştir.

Eser hakkında genel bilgileri verdikten sonra tespit edilen bazı hataları ve eksiklikleri burada zikretmek yerinde olacaktır. İlk olarak çalışmada sadece Antalya şehir merkezinde bulunan

kitâbelerin ele alındığı görülmektedir. Yani Antalya'nın ilçelerinde bulunan kitâbeler maalesef çalışmanın dışında bırakılmıştır. Örneğin, çok önemli kitâbelere sahip olan Alanya¹ kapsam dışındadır. Bu bakımdan çalışmanın ismine ek ya da alt başlık olarak “Şehir Merkezi” ibaresinin eklenmesi gerektiği kanaatindeyiz.

“Giriş”te Antalya kitâbeleri ile ilgili yapılan çalışmalar verilirken *Répertoire chronologique d'épigraphie arabe*² isimli çalışmadan hiç bahsedilmemiştir. Doğrudan Antalya kitâbelerine dair yapılmış bir çalışma olmamasına rağmen Antalya şehir merkezindeki kitâbelerin pek çoğu -yeni bulunan birkaç kitâbe hariç- bu eserde yayımlanmıştır.³ Bu çalışma, İslâmî kitâbeler üzerine yapılan en önemli çalışmalardan biri olup günümüzde hâlâ önemini korumaktadır. Tanıtığımız çalışmada da kullanılmış olmakla birlikte eserin varlığına ve önemine değinilmemesi kanaatimizce bu çalışmanın eksikliklerinden biridir.

Çalışmada kitâbelerin Türkçe tercümeleri verilirken maalesef bir bütünlük oluşturulmadığı görülmektedir. Kitapta isim, unvan ve lâkaplar verilirken bu tutarsızlıkların fazla olduğu görülmektedir. Öncelikle hem tercümesinde tutarsızlık hem de terkinde hata olan Hadrian Kapısı üzerinde bulunan kitâbenin⁴ (s. 25-26, I/1) tercümesi şöyle verilmiştir: “*Bu binanın yapımı, 1220 Temmuz'unda Halifenin yardımcısı, Keyhusrev'in oğlu fetih babası, din ve dünyanın yücüsü, muazzam sultan Keykubâd'ın (saltanatı günlerinde) zamanında emredildi*”. Ancak kitâbenin orijinali ile karşılaştırıldığında terkipte bir hata olduğu ve kitâbedeki hicri tarih yerine sadece milâdî tarihin verildiği görülmektedir. Bizce kitâbenin tercümesi şöyle olmalıdır: “*Bu imâretin [yapımı] büyük Sultan, dünyanın ve dinin yücüsü, fethin babası, Mü'minlerin emirinin [halife] yardımcısı, Keykubâd b. Keyhusrev'in [saltanat] günlerinde 617 senesi Cemâzîu'l-ülâsında [4 Temmuz - 2 Ağustos 1220] emredildi*”.

Balık Pazarı Kapısı üzerindeki kitâbenin (s. 144-145, III/8) Arapçasında sultanın lâkabı “*İzzu'd-dünya ve'd-dîn*” olarak verilirken, transkripsiyonunda “*Alâ'd-Dunya ve'd-Dîn*” ve Türkçe tercümesinde “dinin ve dünyanın şerefi, ... Alâeddin” şeklinde verildiği görülmektedir. 622/1225-26 tarihli kitâbenin I. 'Alâ'ud-dîn Keykubâd dönemine ait olduğu muhakkaktır. Kitâbenin ilk satırında bulunan lâkap, girift olmasından dolayı fotoğrafından anlaşılmamaktadır. Ancak lâkabın *Alâ'ud-dünyâ ve'd-dîn* olması kuvvetle muhtemeldir.

¹ Alanya kitâbeleri şu çalışmalarda incelenmiştir: İbrahim Hakkı Konyalı, *Alanya (Alâiyye)*, (haz. M. Ali Kemaloğlu), İstanbul 1946; Seton Lloyd-D. Storm Rice, *Alanya (Alâ'iyya)*, (çev. Nermin Sinemoğlu), Ankara 1989; Ali Yardım, *Alanya Kitâbeleri (Tesbit, Tescil, Tasnif ve Değerlendirme)*, İstanbul 2002.

² Bu külliyat esasen XVIII ciltten oluşmakla birlikte Antalya şehir merkezi ile alakalı kitâbeler X., XI/1., XI/2. ve XII. ciltlerde yer almaktadır. *Répertoire chronologique d'épigraphie arabe*, X.-XII, (ed. Etienne Combe-Jean Sauvaget-Gaston Wiet), l'Institut Français d'Archeologie Orientale, Kahire 1939-1943.

³ Bk. Suat Kaymak, *Türkiye Selçukluları ve Erken Beylikler Epigrafisine Giriş (1065-1350): Bir Bibliyografya Denemesi*, İstanbul 2013, s. 54-68.

⁴ Beş satırdan oluşan kitâbenin Arapça metni çalışmada (s. 25) şu şekilde verilmektedir:

1. أمر بهذه العمارة في أيام
2. السلطان المعظم علاء
3. الدنيا و الدين أبو الفتح
4. كيقباد بن كيقسرو ناصر أمير المؤمنين
5. في جمادى الأولى سنة سبعة عشر و ستمائة.

Çalışmada ilk defa okunduğu belirtilen bazı kitâbelerin bulunduğu görülmektedir. Ancak bu kitâbelerin bazı farklılıklar ve eksikliklerle de olsa daha önce Scott Redford ve Gary Leiser tarafından okunup neşredildiği anlaşılmaktadır.⁵ Her iki metni karşılaştırdığımızda Sayın Yılmaz ve Tuzcu'nun bu çalışmada ilk defa yayınlandığını belirttikleri kitâbelerin daha önce yayınlanmış olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Karşılaştırma için şu tabloya bakılabilir:

Yılmaz-Tuzcu	Redford-Leiser
s. 55, n. II/2	s. 32, n. 2
s. 84, n. II/24	s. 32, n. 22
s. 85, n. II/25	s. 30, n. 23
s. 94, n. II/32	s. 31, n. 30
s. 96, n. II/33	s. 31, n. 31
s. 110-111, n. II/42	s. 31, n. 39
s. 112, n. II/43	s. 31, n. 40

Çalışmada kitâbelerin daha önce yayınlandığı yayınlar dipnotlarda verilmesine rağmen özellikle fetih-nâme kitâbeleri verilirken Redford ve Leiser tarafından hazırlanan çalışmaya atıf yapılmamış olması ve sadece bu çalışmadaki hataların belirtilmesi ise ayrıca ilginç bir husustur. Yine, çalışmanın yazarlarından L. Yılmaz'ın Antalya ile alakalı daha önce hazırladığı çalışmasında verdiği kitâbelere atıf yaptığı; fakat aynı hata, farklılık ve eksiklikleri kendi çalışmasında bulunmasına rağmen zikretmediği görülmektedir. (Örnek karşılaştırma için bk. *Antalya: Bir Ortaçağ Türk Şehrinin Mimarlık Mirası ve Şehir Dokusunun Gelişimi (16. Yüzyılın Sonuna Kadar)*, Ankara 2002 s. 137, n. 27; *Antalya'da Türk Dönemi Kitâbeleri*, s. 64-65, n. II/10).

Çalışmada kitâbelerde geçen bazı lâkapların Türkçe tercümeleri verilirken bir bütünlüğün sağlanamadığını belirtmiştik. Bunlardan yaygın ve önemlilerini seçerek izah etmek mümkündür. Bunların yanısıra kitâbelerin transkripsiyonları ile tercümelerinde de yer yer bazı tutarsızlıklar bulunmaktadır.

‘İzzu'd-dünyâ ve'd-dîn: Türkiye Selçuklu Sultanları I. ‘İzzu'd-dîn Keykâvus ve II. ‘İzzu'd-dîn Keykâvus'un kitâbelerde geçen lâkabıdır. *‘İzzu'd-dünyâ ve'd-dîn* şeklinde verilmesi veya tercümesi verilecek de “Dünyanın ve dinin izzeti/şerefi” olarak verilmesi uygundur. Çalışma boyunca lâkabın muhtelif şekillerde verildiği görülmektedir. Aşağıda da görüleceği üzere yer yer lâkabın hem orijinali hem de tercümesi verilmiş, bazı yerlerde ise sadece biri verilmiştir. Bu lâkap muhtelif sayfalarda şöyle kaydedilmektedir: s. 40, I/6. kitâbe: “Dünyanın ve (dinin) yücüsü”⁶; s. 57, II/2. kitâbe: “İzzeddin (Dünya ve dinin şerefi)”; s. 104, II/38. kitâbe: “İzzed-dünya ve'd-dîn (Dünyanın ve İslâmın şerefi)”; s. 187, Karatay Medresesi kitâbesi: “Dünya ve dinin şerefi... İzzeddin.”

⁵ Scott Redford-Gary Leiser, *Taşa Yazılan Zafer: Antalya İçkale Surlarındaki Selçuklu Fetihnamesi/Victory in Inscribed: the Seljuk Fetiħname on the Citadel Walls of Antalya Turkey*, (çev. İnci Türkoğlu), Antalya 2008.

⁶ Bu kitâbenin son kısımları silindiğinden lâkap, yazarlar tarafından tamamlanmıştır.

Giyâsu'd-dünyâ ve'd-dîn: Türkiye Selçuklu Sultanları I. Giyâsu'd-dîn Keyhusrev ve II. Giyâsu'd-dîn Keyhusrev'in kitâbelerde geçen lâkabıdır. Lâkabın *Giyâsu'd-dünyâ ve'd-dîn* şeklinde verilmesi ya da tercümesi yapılacaksa da "Dünyanın ve dinin yardımcısı" şeklinde verilmesi uygundur. Çalışma boyunca bu lâkabın muhtelif şekillerde verildiği görülmektedir. Aşağıda da görüleceği üzere yer yer hem lâkabın orijinali hem de tercümesi, bazen de bunlardan yalnızca biri verilmiştir. Bu cümleden bu lâkap muhtelif sayfalarda şöyle kaydedilmektedir: s. 32, I/3. kitâbe: "Giyâse ('d-dünya ve'd-)dîn"; s. 35, I/4. kitâbe: "Giyâse ('d-dünya ve'd-) dîn"; s. 38, I/5. kitâbe: "Giyâse'd- (Dünya ve') ddîn"; s. 67, II/11. kitâbe: "Giyâseddîn"; s. 178, Atabey Armağan Medresesi kitâbesi: "Dünyanın ve dinin yardımcısı... Keyhusrev"; s. 190, Has Balaban Mescidi kitâbesi: "dinin ve dünyanın yardımcısı... Gıyâseddîn."

'Alâ'u'd-dünyâ ve'd-dîn: Türkiye Selçuklu Sultanı I. 'Alâ'u'd-dîn Keykubâd'ın kitâbelerde geçen lakabıdır. Esasen lâkabın *'Alâ'u'd-dünyâ ve'd-dîn*' verilmesi daha uygundur. Fakat eğer tercümesi verilecekse "Dünyanın ve dinin yücesi/ulusu" şeklinde vermek daha uygun olacaktır. Çalışma boyunca bunun muhtelif şekillerde verildiği görülmektedir. Aşağıda da görüleceği üzere yer yer hem lâkabın orijinali hem de tercümesi verilirken yer yer bunlardan sadece biri verilmiştir. Bu cümleden bu lâkap muhtelif sayfalarda şöyle kaydedilmektedir: s. 26, I/1. kitâbe: "dîn ve dünyanın yücesi"; s. 28, I/2. kitâbe: "dünyanın ve dinin ulusu... Alaaddîn"; s. 127, III/1. kitâbe: "(Dünyanın ve Dinin ve yücesi) Alâuddîn"; s. 129, III/2. kitâbe: "(Dünya ve dinin yücesi) Alâeddîn"; s. 130, III/3. kitâbe: "Alâeddîn"; s. 132, III/4. kitâbe: "dünya ve dinin ulusu ... Alaaddîn"; s. 138, III/5. kitâbe: "Alâ'ud'-dîn"; s. 141, III/6. kitâbe: "Alâeddîn"; s. 150, III/9. kitâbe: "dünya ve dinin yücesi ... (Alâeddîn)"; s. 153, III/10. kitâbe: "dinin ve dünyanın ulusu ... Alâeddîn"; s. 157, III/11. kitâbe: "dünyanın ve dinin yücesi (Alâeddîn)"; s. 161, III/12. kitâbe: "dünya ve dinin ulusu... Alaaddîn"; s. 165, III/13. kitâbe: "dinin ve dünyanın ulusu ... Alâeddîn."

Ebu'l-feth: Başta Büyük Selçuklu sultanları olmak üzere Selçuklu sultanlarının yaygın olarak kullandığı lâkapların başında gelmektedir. Özellikle kitâbe ve sikkelerde sıkça geçen bu lâkabın *Ebu'l-feth* şeklinde verilmesi yahut tercümesi verilecekse "Fethin/fetihlerin babası" olarak tercüme edilmesi uygundur. Ancak çalışmada, verdiğimiz şekildeki tercümesinin yanısıra farklı şekillerde de kaydedildiği görülmektedir. Bu cümleden mezkûr lâkap, çalışmada şu şekillerde verilmektedir: s. 26, I/1. kitâbe: "fetih babası"; s. 28, I/2. kitâbe: "fethin babası"; s. 32, I/3. kitâbe: "fethin sahibi"; s. 35, I/4. kitâbe: "fetihler sahibi"; s. 38, I/5. kitâbe: "fetihler babası"; s. 53, II/1. kitâbe: *Ebu'l-feth* ibaresi tercümede atlanmış; s. 57, II/2. kitâbe: "fetihler sahibi"; s. 79, II/19. kitâbe: "fetih sahibi"; s. 127, III/1. kitâbe: "fetih sahibi"; s. 129, III/2. kitâbe: "fetih sahibi"; s. 130, III/3. kitâbe: "fetih sahibi"; s. 138, III/5. kitâbe: "fetihler sahibi"; s. 141, III/6. kitâbe: "fetihler sahibi"; s. 145, III/8. kitâbe: "fetihler sahibi"; s. 150, III/9. kitâbe: "fetihler babası"; s. 153, III/10. kitâbe: "fetihler babası"; s. 157, III/11. kitâbe: "fetih sahibi"; s. 161, III/12. kitâbe: "fethin babası"; s. 165, III/13. kitâbe: "fetihler babası"; s. 178, Atabey Armağan Medresesi kitâbesi: "fethin babası"; s. 187, Karatay Medresesi kitâbesi: "fetih sahibi"; s. 190, Has Balaban Mescidi kitâbesi: "fethin babası".

Şâhinşâhu'l-a'zam: Sultanların kitâbelerde geçen lâkaplarından biridir. Bu lâkabın *Şâhinşâhu'l-a'zam* şeklinde verilmesi veya tercüme edilecekse "en büyük şâhlar şâhı" olarak tercüme edilmesi uygundur. Ancak çalışmada bu lâkabın muhtelif şekillerde kaydedildiği

görülmektedir. Bu cümleden lâkap, çalışmada şu şekillerde verilmektedir: s. 127, III/1. kitâbe: “ulu şahlar şahı”; s. 129, III/2. kitâbe: “ulu şahlarşahi”; s. 150, III/9. kitâbe: “büyük şahlarşahi”; s. 157, III/11. kitâbe: “büyük şahlarşahi.”

Şâhinşâhu'l-mu'azzam: Sultanların kitâbelerde geçen lâkaplarından biridir. Bu lâkabin *Şâhinşâhu'l-mu'azzam* şeklinde verilmesi veya tercüme edilecekse “büyük şahlar şahı” olarak tercüme edilmesi uygundur. Ancak çalışmada bu lâkabin verdiği şekildedeki tercümesinin yanısıra muhtelif şekillerde de kaydedildiği görülmektedir. Bu cümleden bu lâkap, çalışmada şu şekillerde verilmektedir: s. 35, I/4. kitâbe: “şahlarşahi”; s. 38, I/5. kitâbe: “şahlarşahi”; s. 104, II/38. kitâbe: “büyük şehinşah”; s. 130, III/3. kitâbe: “büyük şahlarşahi.”

Mâliku rikâbi'l-umem: Sultanların kitâbelerde geçen lâkaplarından biridir. Bu lâkabin *Mâliku rikâbi'l-umem* şeklinde verilmesi veya tercüme edilecekse “Milletlerin boyunlarının efendisi/ milletlerin efendisi” olarak tercüme edilmesi uygundur. Ancak çalışmada bu lâkabin verdiği şekildedeki tercümesinin yanısıra farklı şekillerde de kaydedildiği görülmektedir. Bu cümleden mezkûr lâkap, çalışmada şu şekillerde verilmektedir: s. 35, I/4. kitâbe: “milletlerin efendisi”; s. 38, I/5. kitâbe: “milletlerin efendisi”; s. 74, II/15. kitâbe: “milletlerin efendisi”; s. 129, III/2. kitâbe: “milletlerin dizginlerinin sahibi”; s. 130, III/3. kitâbe: “milletlerin kaderlerinin sahibi”; s. 187, Karatay Medresesi kitâbesi: “milletlerin efendisi.”

Osmanlı dönemi kitâbeleri arasında neşredilen, esasında mezar taşı kitâbesi olup Sultan II. Bâyezîd'in oğlu Şehzâde Korkûd'un annesi Nigâr Hâtûn'un mezar taşının tarihini, “Ramazân 908 (Şubat-Mart 1503)” şeklinde vermek gerekirken, sehven yapılan bir hata sonucunda tarihin “Ramazân 980 (Ocak-Şubat 1573)” şeklinde kaydedildiği görülmektedir. (s. 221). Yine aynı mezar taşının tercümesinde “Bâyezîd” olması gereken isim, hatalı olarak “Beyazıt” şeklinde verilmiştir. (s. 220)

Bütün bu hata ve eksikliklere rağmen çalışmada Antalya şehir merkezine ait kitâbelerin bir arada toplanmış olması önemli bir husustur. Yine Osmanlı dönemine ait yeni bulunan bazı kitâbeler de yayımlanmıştır. Çalışmada, özellikle Selçuklu dönemi kitâbelerinin daha önce yapılan çalışmalarda okunamayan ve eksik kalan kısımlarının tamamlanarak doğru bir şekilde tespit edilmeye çalışıldığı da ortadadır. Ancak yukarıda sadece bazılarını zikrettiğimiz hata ve eksikliklerden çalışmanın aceleye getirilerek hazırlandığı anlaşılmaktadır. Temennimiz çalışmanın ikinci baskısında söz konusu hataların ve eksikliklerin giderilip okuyucuya kendi içinde bütünlük oluşturan bir metnin sunulmasıdır. Burada zikrettiğimiz eleştirilerin tümü bu çerçevede dikkate alınmalıdır.